

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΑΦΝΗ

Η ΜΑΝΑ ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ

Ήταν Κυριακή. Μέσα στο καμφορένιο του χωριού...

«Άσπαρα, μερικά χωριότσοι, βρονέει κι' αχτένιστα, γέθριαν με φωνές και θόρυβο μέσα στο καμφορένιο...»

«Τρέχατε! τρέχατε! Ο Βαγγέλης της κυρά Παναγιούς έμα χιώσε τη μάνα του!...»

«Τόν είδατε, οέ, τόν φονιά; Κατά ποιόν είπατε;»

«Ναί! τόν είδα γώ και τούτος εδώ, ό Στέφης τού Χάλαρη, απάντησε λαχανιασμένο ένα παιδί!... Βαστούσε στό δεξί του χέρι μια μαχαίρα τόση μεγάλη!... Βγήκε από τόν σπίτι τους αστασιμένος κι' άγριος... Ύστερα έκρυψε τόν μαχαίρι στό ζωνάρι του και λίκαιε κατά τόν Πλάτο Έφια!... Έγινε άρπάζος!...»

Ο έπαινονατζής και οι χωροφύλακες καβάλησαν τ' άλογά τους και γέθριαν σάν άστρατες πέρα στον κάμπο, δεξιά από τόν δάσο, κατά τόν Πλάτο Ρέμα...»

...Γίνθηκε σαν ξερό φύλλο από τη λυπη της.

Τό σπίτι της κυρά Παναγιούς, της χήρας, άδοξοτόχοριστο καθαρό σπίτι, ήταν γεμάτο από κόσμο, γιατί όλοι τήν αγαπούσαν τήν άμνησθ από χωριό, καθώς και τήν κόρη της ή Χριστούλα, έκαιώνοντες και δουλειάτζες λέγανε. Και για τούτο τρέξανε όλοι κι' όλες, όμα έμαθαν τόν φοβερό πού γίνεκε.

Πατέρας δέν ήταν στό χωριό. Κι' όσο νάρθη ό γιατρός τού κοινού χωριού χρειαζόνταν να περάσουν τρεις ώρες. Στο μεταξύ, μία γιάτσοια της έδαζε βότνια τού βοινού για να σταματήσει τόν αίμα πού χινότανε βροχή από τις δύο μεγάλες πληγές, πού της είχε άνοίξει κάποτε ή προκομένος ό γιος της.

Η οικονοίρα ή γυναίκα! Μούγγριζε σάν τόν βοδι από τούς τόπους. Ήτανε χλωμή σά λείψανο και τ' όσπια της μάλλια ήταν βοητηγμένα στό αίμα. Οι σχοιριανές της τήν έβλεπαν κι' ανατοχιζάσαν... Πλάι της ή Χριστούλα γονατισμένη έβλαπτε σανά και παραπονοίαικα... Στο βάθος μερικές γουόδες μ' λούσαν ενιά τόν φονιάς κουνώντας άπελιτιστικά τόν κεφάλι, και διηγόντας τήν ιστορία της άδυστης φαιμελιάς:

«... Κ' ήσαν σάν' άλήθεια άμνησθ ή δόλια ή Παναγιώ. Σάν πέθανε ό άντρας της, της άφισε τήν Βαγγέλη της πέντε χρονού. Ή Χρισώ της ήτανε στήν κοίνα άδωμη, στό μπεςίκι... Ή χήρα δέ θέλησε να ξαναπαντρευτεί, καθήλθε να κρατήσει τ' όνομα τού σχωριέμένου τού Παναγι, ν' αναθήσει τ' άρραμόνια της,

να ζήση με δαύτα. Μα ή καλή μερα από τήν αήθη φάνεται. Ο γιος της από μικρός φανόντανε τή στήρατά θά πάρη. Έκαινη τόν έβλεπε στο σχολείο να μάθη δύο κολλητογούμαμα, μα ό Βαγγέλης τσοκαζε και πήγαινε στό λόγγο για τσοροπούλα... Μα μέρα, ό δασκάκος τού τις έβρεξε στά γέρα. Ο Βαγγέλης—μία σταλιά διάβολος άκόμη—παρασούλαζε πίσω από τόν Χαλασμένο Μύλο, και ήτανε στρονίος ή δασκάκος, τοβοίεζε μία πέτρα στό κεφάλι! Άλλο τότες δέν ζευαπίστηκε στό σχολείο. Έγινε ό μεγαλύτερος μάγκας τού χωριού. Δέν άφηνε κατότι άρραμαχο, δέν άφηνε άπτελι, δέν άφηνε έλα ό να... Έκλεβε τ' αήθη και τάδινε στους περαστικούς στραγαλατζήδες για λουκουμά... Έκλεβε τα σόκα και τα σταφύλια για να πόνη να τήν πούληση στο σταθμό, τήν ώρα πού περνούσε τόν βραδιόν τρένο... Έκλεβε τις έλιές και τις ποδιόδες στή γούρα... Σάν έγινε δεκαχτό χρονού, άρχισε νά κλέβη και προβάτα... Μία νύχτα, ένας τσοπάνος, τόν έβουσε... Στο σπόταδι τού μεσοχνητού, έβω από τόν μαντήρι, πιστήριανε χέρια με χέρια. Ο τσοπάνος θέλησε να τόν πάρη πίσω τ' άρνι του, έκείνος δέν τ' άφηνε. Ο τσοπάνος τού κατέδασε μία με τήν γκάιτσα, μα ό Βαγγέλης με μια πιστολιά τόνε έπιπλοσε χάμον... Έγινε φονιάς!... Φυγόδησε λίγους μήνες, μα στο τέλος τόν πασανε και τόνε είκασαν δεκατέντε χρόνια φυλάκη. Όλοι πού τάκουσαν χαίριαν.

«... Λούσαιο ό Θεός! είπαν. Γιάτσοσε τόν γιοπό από μια μαγαριωμένη μάνα!... Μόνο ή καφενη ή κυρά Παναγιώ, σάν τσίμαθε, γίνεκε σάν ξερό φύλλο από τή λυπη της... Τι θα πη; Μάνα εν' αήθη, πού λέει ό λόγος; Και της Χριστούλας τά όσπια τά μάτια κοκκίνισαν από τόν πολλά τήν κλάματα...»

Μέσα στις φυλάκες της Χαλκίδας ό φονιάς έφανε σπαστά τόν δεκατέντε χρόνια του... Ή μάνα του έβαλε δύο φορές τόν παπά-Γιάννη και τούγγρανε, μα απάντησε δέν έλαβε. Όλοι είπαν πως μπορεί και να σώσει, να πείσανε μέσα στό μπουντρούμιο της Χαλκίδας. Στο τέλος και ή Παναγιώ και ή κόρη της τόν πιστέψανε κι' αυτές...»

Σάφνου όμως, ύστερ' από δεκατέντε χρόνια, ένα βράδι, φάνεκε στό χωριό ένας ηηλός, κίτρινοκόσμος άνδρας, με μαζιά ό αχτένιστα γένεια, μ' ένα δισκάκι περασμένο από τόν διο κ' ένα χοντό ροβδι άγγυλιός στό χέρι. Ήταν ό Βαγγέλης!

Άμα άκούστηκε στό χωριό, όλοι ζάφισαν τά φουδά. Μανά ή κυρά Παναγιώ ζάφικε. Τι θα πη; Μάνα εν' αήθη, σου λέει ό λόγος. Αργάλασε τόν παδι της, τόν φίλησε κλαίγοντας «Βαγγέλη μου!» Είχε ξεχάσει όλα τά περασμένα...»

Μα ή φιλιά, άντίς να φρονιμερή τόν Βαγγέλη, τόν άφειψε πού πολύ... Ήταν ένα θεομό με άνθρωπινα μούτρα! Αυτό ήταν!...»

Από τήν ημέρα πού ξανάθηκε στό χωριό, τόν σπάζια της χήρας δέν έδνε άσηρη μέρα. Σου στήν κλάμα τούς έγίνεκε ό Βαγγέλης. Άπό τήν στενοχώρια της ή καλή μένη ή Χριστούλα άφορσώθηκε, Είχαν πληρώσει τά γέρα της αή τή δουλειά. Είλε κι' έπαισε να γίνη καλά...»

